Notitie Ferm Werk nav verzoek Bodegraven-Reeuwijk betreffende de begroting 2021

Vergadering 19 november 2020
Agendapunt 5

Onderwerp	Reflectie Ferm Werk op verzoek Bodegraven-Reeuwijk begroting 2021
Datum	18-11-2020
Auteur	Sijko Wierenga, namens het MT Ferm Werk

Inleiding

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft op 10 november 2020 verzocht om een besluit van het DB betreffende de taakstelling voor Ferm Werk over 2021. De aanleiding voor dit verzoek ligt in de bezwaren die de provincie Zuid-Holland heeft geuit tegen deze taakstelling die in de gemeentelijke begroting is opgenomen. Voor de achtergrond en de inhoud van het verzoek wordt verwezen naar bijgaand voorstel van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

De afgelopen dagen hebben de gemeente en Ferm Werk gezamenlijk gewerkt aan dit voorstel, dat enerzijds tegemoet komt aan de bezwaren van de provincie én anderzijds het uitgangspunt honoreert dat de wijziging de andere drie gemeenten niet raakt.

Het is aan het DB om te overwegen en te besluiten of het voorstel wordt aangenomen. Het MT van Ferm Werk hecht eraan om vanuit de eigen verantwoordelijkheid voor een haalbare begroting 2021 t.b.v. deze besluitvorming een aantal reflecties aan het DB mee te geven. Deze worden in dit document gegeven.

Procedureel

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft een inschatting gemaakt van wat nodig is om de bezwaren van de provincie weg te nemen. Naar de inschatting van de gemeente is het voldoende dat het DB en daarna het AB het besluit nemen om het voorstel van Bodegraven-Reeuwijk in de nog op te stellen gewijzigde begroting 2021 te laten verwerken. Met deze wijze van besluitvorming is het formeel niet nodig om een zienswijzetraject bij de raden te starten.

Wij hebben meegedacht om deze werkwijze te bedenken, waarvan de uitwerking is opgenomen in het voorstel van de gemeente. De keuze om dit zo te doen én vraag of de provincie hiermee akkoord gaat, is en blijft volledig de verantwoordelijkheid van de gemeente.

Inhoudelijk

Het voorstel van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk bestaat uit de volgende onderdelen:

- Herstel van de technische fout
- Verlaging participatiebudget
- Verhoging van het uitstroompercentage
- BBZ

Onze reflectie gaat deze onderdelen achtereenvolgens bij langs.

Herstel van de technische fout

Dit betreft een fout ten nadele van Bodegraven-Reeuwijk die we hebben gemaakt in de begroting 2021 die het AB eerder dit jaar heeft vastgesteld,. Een klein deel van deze fout (EUR 17.000,-) heeft betrekking op de kleine geldstroom en raakt daardoor de andere drie gemeenten. Wij vinden het echter alleszins te verdedigen dat Bodegraven-Reeuwijk op dit punt wordt tegemoet gekomen.

Verlaging participatiebudget

Het participatiebudget betreft de grote geldstroom en het korten heeft daarom geen directe consequenties voor de andere deelnemende gemeenten. De korting heeft voor de bedrijfsvoering geen directe consequenties in de zin dat lopende initiatieven of projecten moeten worden stopgezet of getemporiseerd. Wel vragen wij ons af of de gemeente zich hiermee niet in de vingers snijdt, dit gegeven het volgende punt, de gewenste verhoging van het uitstroompercentage. Maar deze keus is aan de gemeente.

Vergadering 19 november 2020
Agendapunt 5

Verhoging van het uitstroompercentage
Het voorstel van Bodegraven-Reeuwijk is om de directie van Ferm Werk een hogere ambitie voor de uitstroom naar werk mee te geven, die een waarde vertegenwoordigt van € 118.000,- Voor een groot deel van dit bedrag, € 75.000,-, committeert de gemeente zich door het beschikbaar stellen van 5 FTE-vacatures voor de groenvoorziening. Voor het resterende deel wordt de opdracht aan het MT van Ferm Werk gegeven om een extra uitstroominspanning te leveren. Wij wijzen erop dat dit alleen een werkbare aanpak is als de gemeente deze mensen niet via De Wissel, maar rechtstreeks of anders via een uitzendbureau in dienst neemt. Gebeurt dat niet, dan is het feitelijk geen uitstroom en daarmee geen besparing. Verder is het voor het MT belangrijk dat de gemeente ook een inspanningsverplichting aangaat om samen met ons de extra FTE's, naar schatting drie, te realiseren.

Wij menen dat het daarnaast van belang is om in de afweging mee te nemen dat dit een verhoging impliceert van het uitstroompercentage dat in de eerder dit jaar vastgestelde begroting 2021 was opgenomen, zijnde 15%. Zoals bekend lagen aan deze begroting geen beleidswijzigingen ten grondslag en is het percentage ongewijzigd gebleven, dit ondanks de feitelijke negatieve ontwikkeling van de uitstroom tot dan toe. Het betrof een doelstelling die al eerder in de kaderbrief was opgenomen. Het doel van de nu lopende procedure voor de begrotingswijziging 2021 is om vanuit vernieuwde uitgangspunten te komen tot een realistische én ambitieuze nieuwe doelstelling.

Onze inschatting is dat met het voorstel van Bodegraven-Reeuwijk het te realiseren uitstroompercentage over 2021 toeneemt van 15% naar 18%. De vraag is wat hiermee te doen. In de drie kwartaalrapportages over 2020 die u heeft ontvangen, is te lezen dat het uitstroompercentage voor geheel Ferm Werk ver achterblijft bij de doelstelling van 15%. Het percentage bedraagt momenteel circa 7% en de verwachting is dat het percentage voor geheel 2020 op dit niveau blijft.

Nu is het zo, dat wij als MT kritisch naar onszelf zijn en we ons de vraag stellen of we niet meer hadden kunnen realiseren. Er is echter meer aan de hand. Er is ook een structureel probleem in het bestand van cliënten. We hebben het DB hierover al vaker geïnformeerd. Het positieve economische klimaat t/m 2020/Q1 heeft ertoe geleid dat het aandeel cliënten met een grote afstand tot de arbeidsmarkt groot is, wat het realiseren van uitstroom lastiger en tijdrovender maakt. Dit blijkt ook uit de uitstroompercentages over 2019 en 2020Q1 die (ver) onder de doelstelling lagen. De Coronacrisis heeft het natuurlijk nog een stuk lastiger gemaakt om de doelstelling over 2020 van 15% te realiseren, te meer omdat we tot nu toe nauwelijks 'Corona'-toestroom in de categorieën A en B hebben (die wel werd verwacht).

Als we in de lopende procedure voor de begrotingswijziging 2021 zouden vasthouden aan het uitstroompercentage van 15%, dan houdt het voorstel van Bodegraven-Reeuwijk voor Ferm Werk concreet in dat het uitstroompercentage gemiddeld over geheel 2021 18% moet zijn, voor in ieder geval Bodegraven-Reeuwijk. Uitgaande van het verwachte percentage op 1 januari 2021 van 7%, kan dit weinig anders betekenen dan dat het uitstroompercentage ultimo 2021 aanzienlijk hoger moet zijn dan 18% (en overigens ook dan 15%).

Nu kunnen wij als MT er mee leven als de 18% op dit moment een politiek gegeven is. En we leggen onszelf de ambitie op om het in 2021 beter te doen van in 2020: effectiever de instrumenten inzetten, meer de verbinding zoeken met werkgevers, steviger zijn naar cliënten. Wij willen in 2021 dus zeker een hoger percentage dan 7%. Echter, u zult begrijpen dat wij geen mogelijkheden zien om een doelstelling van 15% of 18% normerend te laten zijn voor de aansturing van de organisatie. We verwachten in de kaderbrief een aanzienlijk lager percentage te moeten voorstellen.

Verder: Het is van belang in het achterhoofd te houden dat we met deze overwegingen de gevolgen van de Coronacrisis en de daarmee samenhangende economische ontwikkeling geheel buiten beschouwing laten. Dit was ook de opdracht van zowel Woerden als Bodegraven-Reeuwijk, zodat het DB aan de raden kan laten zien de taakstelling zeer serieus te nemen. Echter, de impact van de Coronacrisis op de uitstroompercentages is naar onze inschatting groot en heeft impact op verschillende onderdelen van de begroting 2021. Dat hoeft overigens niet alleen negatief uit te pakken. Zo zou een sterke groei van het aandeel cliënten met een (zeer) korte afstand tot de arbeidsmarkt, gecombineerd met een krachtig herstel van de arbeidsmarkt, een zeer gunstige bijdrage

kunnen leveren aan het uitstroompercentage over geheel 2021. Er zijn landelijke economische voorspellingen die op dit effect wijzen zoals wij ook in de Q3-rapportage hebben gerapporteerd.

BBZ
Dit onderdeel is uitvoerbaar, zonder impact voor de andere deelnemende gemeenten. Wel is het belangrijk te beseffen dat wij geen invloed hebben op het aantal mensen dat een lening aanvraagt. We hebben de besparing gebaseerd op de realisatie van 2019.